

for en realisation, af filmens idekoncept.

Hvis man ikke umiddelbart, kan tilslutte sig spørgsmålet, om hvorvidt filmens idekoncept, er en brugbar vej, at følge, så vil jeg, alternativt anmode om en vurdering på grundlag af en lidt ændret motivformulering:

Med udgangspunkt, i en fælles erkendelse, om nødvendigheden, af så hurtigt som muligt at foregribe begivenhedernes skæve gang, da at motivere en realisation af filmens ide, med det nødvendige ønske om, at få gennemført kvalificerede fysiske forsøg, under videnskabelig styring og observation, i et overskueligt geografisk område (det mindste - Det Færøske), med den til forsøgsrækken nødvendige, højt kvalificerede stab af personel, på alle niveauer, intakte og parate på stedet, og således, på et solidt videnskabeligt grundlag, at få afklaret om denne model, er den, vi i global henseende, bør bruge, og derfor bringe i anvendelse, som resultatgivende problem-løsningsmodel, når jordens ressourcer af fisk, igen skal bringes tilbage til normale tilstande.

Jeg vil, forsøgsvis, påpege en mulig medvirkende årsag til den, efter min mening, efter kystfiskernes mening og efterhånden, i henhold til en overvældende majoritet blandt "medlemmerne" i den største interessegruppe af dem alle, nemlig det færøske folks mening om, at vi flådeteknik har holdt på den forkerte hest.

Der findes på Færøerne også, forskellige fiskerirelaterede interessegrupper. Deres evne til at gøre sig gældende kan synes proportional med deres evne til, at producere og lægge "akademiske æg" eller papers, på strategisk vigtige steder.

Jeg er rent ud sagt fascineret af denne her, glimrende "paper metode" til indsamling af, og spredning af viden (og argumenter), samt de indlysende muligheder for presseformidling, samt de la-

tente muligheder for dannelse af hårdt slående meningsenkla-ver, der synes mulige hvis man går ind for "Den Akademiske Vej".

Jeg vover at påstå at hvis vi, der ligger indebrændt, med den faktiske erfaringsbaserede praktiske viden, om hvad dette, at drive fiskeri dybest set drejer sig om, samt med den erkendelsesbetingede respekt for lovene i naturen in mente, hvis vi fik tildelt et hjørne af det færøske universitet, da ville vi ikke være endt, så ilde ude, som tilfældet er blevet det.

Kystfiskernes, Rejefiskernes, Trawlfiskernes, Nottfiskernes, Skidtfiskernes, foreningen Robotfiskere og foreningen Langlinefiskere, alle deres synspunkter og objektive vurderinger ville ligge parat og på plads, som "akademiske æg" med eget mønster på, barberet for ethvert subjektivt komma, befriet for højrestede slående argumenter, støttet af sandforende fordrejet statistik, som tørre nøgterne videnskabelige fakta, opfyldende de kriterier, der gælder for saglighed og objektivitet for det materiale der skal danne grundlag for så rette beslutningsprocesser som muligt.

At forebygge gentagne fejltagelser af denne her nævnte art, forudsætter en erkendelse, af behovet for gensidighed m.h.t. udarbejdelse, af let håndterlige ordlister, der kunne bygge bro over det uhyrlige sprogsvalg parterne imellem: En diskette med hjælpebøger kunne være en begyndelse.

Det ville ikke have været muligt, at fremsætte det der her vises, for bare ganske kort tid siden, idet der for indtil ganske nyligt ikke var de rigtige skibs- og fiskeritekniske forudsætninger til stede.

Det er sikkert også en del af den plausible forklaring på, hvorfor der i selve fiskerierhvervet ikke internationalt pågik en udvikling i alternativ retning. En udvikling der om ikke helt, så delvist kunne have afbødet de økologiske konsekven-

ser, af den alt mere, omsiggribende, ensidige anvendelse af bundskrabende netredskaber.

Her på Færøerne så vi ikke, de første uhjælpelige tilfælde til en alternativ teknik, før hen imod enden af 70-erne. Og der skulle gå 10 år og en enorm indsats, før man med sikkerhed kunne tilbyde tilfredstillende teknikker, både med hensyn til fiskeribotter og automatiseret tackling af langliner.

At vi, idet hele taget, fik et sådant resultat, kan skyldes en betinget gave, vi fik fra vort broderfolk mod nordvest. Denne gave er den årlige fangstkvota, som Island tildeler Færøerne, med kun en væsentlig betingelse: **Denne kvota må kun fanges med krogredskaber.**

I forbindelse med denne betingelse, melder der sig et par interessante spørgsmål: *Hvorfor dog kun med krogredskaber? Indrømmer man at det er mindre farligt for miljøet end trawl, er det derfor? Eller er der forskel på et trawltøns og et krogfangstøns?*

Kan det tænkes, at Island her røber en "uofficiel officiel" holdning til det nu 100 år gamle

stridsspørgsmål, omkring det skadelige eller ikke skadelige, at anvende bundskrabende fangstredskaber på fiskebankerne? For det er næppe hensynet til trykket på selve bestandene, der motiverer betingelsen, fordi Islændere ved, lige så godt som Færinger, at det ikke er noget problem, at tømme havet for fisk, **med krogredskaber.**

Og lige så vel som vi gør det, så ved Islændere, at det praktisk talt, også er umuligt at påføre havbunden og havmiljøet nogen skade, eller skadeliggørende påvirkninger, med krogredskaber. Islændere der var et meget dygtigt folk m.h.t. fiskeri med langliner i 50-erne, har satset endnu mere ensidigt i net- og da især trawlnetteknikken, end vi har gjort det, her på Færøerne. Denne satsing har så ensidigt, at kommercielt fiskeri med krogredskaber, tegner sig for en endnu mindre procentuel andel, af de Islandske landinger end tilfældet er det her på Færøerne, og at Islændere af den grund næppe kan mande en større linebåd uden at supplere op med professionelle, såkaldte inemænd, fra Færøerne. Denne udvikling bør dog ikke få

uafvendelige konsekvenser for Island og vores islandske broderfolk.

Derimod, og dette er meget værre, så er der ikke noget der taler for, at det på nogen måde kan undgås, at udviklingen m.h.t. de Islandske fiskebanker, vil blive fuldstændig identisk med den færøske: **At disse vil lige så beskadigede som de færøske, og at det Islandske resourcegrundlag derfor er lige så truet som det færøske.**

Efter seks år på bankerne udfor Færøerne og Island samt i Barentshavet, uden nogen tekniske uheld, så kan det med rette siges, at vi nu har fået en teknik der holder til strabadserne.

Den lidt mere langsigtede målsætning med teknikken er at kunne tilbyde en måde at fiske på der opfylder følgende kriterier:

- Ingen skadevirkninger på miljøet.
- Selektivt fiskende.
- Flere og bedre arbejdspladser i et ergonomisk rigtigt miljø.
- Sikring af fangstens oprindelseskvalitet - værdiforøgelse.

En succesiv overgang til denne type fartøjer og fangstform, vil reelt betyde en udvikling,

hen imod et ophør m.h.t. skadelige indgreb i havenes myriader af organismer.

Jeg finder det værende særdeles magtpåliggende at forklare og informere om, netop, disse forhold, til interesserede/engagerede personer, udenfor det færøske samfund, da dette giver et berettiget håb om, at både danske og færøske myndigheder og med dette enestående initiativ, også folk og interessegrupper, uden for det danske samfund, ad denne vej, måske, får dette, så særdeles nødvendige, detaljerede indblik i det spørgsmål, der er af så stor betydning for alle fiskerinationer, nemlig spørgsmålet om den afgørende forskel, der findes imellem de forskellige fangstformer, eller fangstmetoder, samt, men ikke af mindre betydning,

forskellens ubønhørlige konsekvenser:

De økologiske, de moralske, og de økonomiske.

For nu at nævne de to fangstformer hvor forskellene er mest markante:

Selektivt krogfiskeri, hvor den eneste berøring med miljøet er en 8 mm langline der nænsomt lægger sig henover fiskebankernes bundfauna, og så trawling der tager alt: fra fisk, gyden-fisk og fiskeyngel, muslinger, koraller, planter, tangskove, til dumpede snepæsgargranater, samt de små og store sten- plante- og korallformationer (dem der var) - dem der gav det nødvendige læ for havsstrømmene - og betingede regenereringsprocesserne i selve livets vugge:

Ændringer som næsten er resulteret i en halvering af vores hidtil eneste grundlag for liv.

Det er ikke min mening at sige at dette var den udvikling man ville, men hellere, at påstå, at dette var noget man gjorde fordi man på beslutningstager-niveau ikke vidste bedre, og at dette igen er en konsekvens af, at man benytter sig af hver sit, indbyrdes uforståelige sprog.

